

[Vagn Bro.]

valget, blive befolkningens tarv. Jeg ser, at alle sognerådene med undtagelse af eet har vendt sig imod selve nedlæggelsen, men i tilfælde af at nedlæggelsen sker, er der 5 sogneråd, der ikke har noget imod at komme under en anden retskreds, Ribe.

Disse synspunkter vil jeg imidlertid mene at vi på bedste måde kan drøfte i udvalget, hvor vi kan få også befolkningens interesser og andre hensyn, navnlig hensynet til det økonomiske, nærmere undersøgt.

Thestrup: Jeg kan på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag, for såvidt angår oprettelsen af dommerembedet i Hørsholm, delingen af Odense købstad m. v. i 3 dommerembeder, og delingen af Esbjerg købstad i et civil- og et kriminaldommerembede. Det er min opfattelse, at det er rigtigt og forsvarligt at sammenlægge dommerembeder, der er for små, men jeg vil gerne i et udvalg høre lidt nærmere om, hvorvidt der kan være særlige grunde, der taler imod at sammenlægge Toftlund og Rødding. Jeg kan endelig give min tilslutning til den foreslåede ændring af § 17, stk. 3, sidste punktum, hvorefter forretningernes fordeling mellem dommerne i retskredsene, hvor der er flere dommere, bestemmes ved kongelig anordning.

Af de udførlige bemærkninger, der ledsager dette lovforslag, og af den højtærede justitsministers fremsættelse fremgår det, at justitsministeriet har påbegyndt en gennemgang af forholdene ved de enkelte retskredse med henblik på at stille forslag om deling af de større retskredse eller ansættelse af flere dommere indenfor samme retskreds i de tilfælde, hvor det må anses for påkrævet, Jeg takker den højtærede justitsminister herfor. Det er efter min mening et meget nødvendigt arbejde, men jeg kunne ønske, at folketinget under en eller anden form kunne være med i dette arbejde eller i alt fald holdes nøje underrettet herom under hensyn til den betydning, ændringer her har for befolkningen, og som tillægges dem af befolkningen.

Jeg ser det lovforslag, vi her i dag skal behandle, som en indledning til den revision af retskredsene, som gennemgangen gerne skulle føre til, og jeg vil derfor fremsætte

nogle mere principielle betragtninger over spørgsmålet.

Når talen er om, hvorvidt vi skal indskrænke eller forøge antallet af underdommerembeder, tror jeg, vi alle kan blive enige om, at formålet må være at finde den ordning, der giver det bedste grundlag for retsplejen. Det er klart, at vi må tage hensyn til de udgifter, der er forbundet med den ene eller den anden ordning, men når alt kommer til alt, er spørgsmålet om en god retspleje for landets befolkning så vigtigt, at man ikke kan lade hensynet til mulige besparelser få en altfor dominerende plads. Hertil kommer, at de besparelser, man undertiden har ment at opnå ved at slå flere retskredse sammen, som regel har vist sig at være fiktive. Der er ganske vist besparelser på een post, men der kommer som regel en tilsvarende udgift på en anden. En god og nogenlunde hurtig retspleje er af stor — også stor økonomisk — betydning for befolkningen.

Så kan man spørge, om der da er noget at kritisere ved vor retspleje. Ja, når jeg skal sige min mening, så synes jeg, at der på to punkter er noget at kritisere. Vor retspleje er ikke så hurtig, som den tidligere har været, og noget af umiddelbarheden, altså det, at beviserne føres og sagen i det hele foregår umiddelbart for den dommer, der skal dømme i sagen, er ved at gå tabt. Disse fejl kan sikkert for begges vedkommende føres tilbage til, at retterne er overbebyrdede.

Når vi ser på bemærkningerne til det lovforslag, vi behandler her, med oplysningerne om folketallets stigning, uden at der har fundet nogen forøgelse sted af underrettsdommernes antal, er det ganske forklarligt. Når en domstol er overbebyrdet med retssager, bevirker det ikke blot, at der går længere tid, inden en retssag kommer for, men jeg tror også, det bevirker en tilbøjelighed både hos dommer og sagførere til at udsætte sagerne mere end egentlig af selve sagen påkrævet for ligesom at få dem fra hånden. Jeg tror også, det bevirker en tilbøjelighed til at få sendt sagerne til subsidiære vidneførsler o. lign. — altså vidneførsler ved fremmede retter — i højere grad, end det egentlig er rimeligt og forvarligt. Med de gode trafikforbindelser, der